

Cognosce te ipsum (Cicero)

Paskutinis skambutis – šventė, matoma širdimi

Štai kokia mano paslaptis. Ji labai paprasta: matyti galima tik širdimi. Tai, kas svarbiausia, nematoma akimis. (Antuanas de Sent Egziuperi) Ši prancūzų rašytojo lyrinės filosofinės pasakos „Mažasis princas“ citata tapo visos 100-osios Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos Paskutinio skambučio šventės leitmotyvu.

Paskutinio skambučio šventė tapo akimirka, kai gimnazijos koridoriuose susitiko praeitis ir ateitis. Žvelgiant aplinkui, akys matė pažįstamus vaizdus: gėlių žiedus, pasipuošusius abiturientus, mokytojų šypsenas, girdėjo simbolinę skambučio garsą. Tačiau pati didžiausia tos dienos magija, iš tiesų, nematyta akimis, nes „matyti galima tik širdimi“. Šventės dalyviai matė kur kas daugiau nei vien oficialią ceremoniją:

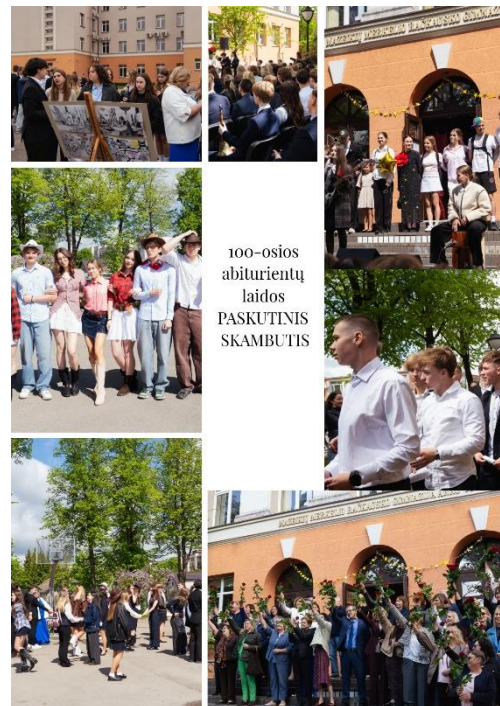
Nematomą laiką: akys matė jaunus žmones, o širdis – tuos mažus pirmokus, įkūnytus mažos princesės (iš Mažeikių „Ventos“ progimnazijos), prieš dvylika metų nedrąsiai peržengusius mokyklos slenkstį;

Nematomą darbą: akys matė brandos atestato link artėjančius gimnazistus, o širdis – bemieges naktis prie knygų, mokytojų kantrybę, tėvų palaikymą;

Nematomus ryšius: akys matė bendraklasius, sėdinčius vienoje eilėje, o širdis – užgimusių draugystę, bendrą juoką ir paslaptis.

Paskutinis skambutis nebuvo vien tik pamokų pabaigos ženklas. Tai akimirka, kai supratome, kad mokykla buvo ne pastatas, o jausmas. Tikrosios pamokos, kurias išsinešė į gyvenimą jauni žmonės – bendrystė, empatija, drąsa ir vertybės – neturi fizinės formos. Jos įrašytos, tikime, giliai kiekvieno viduje.

Visiems abiturientams linkime eiti per pasaulį plačiai atvertomis akimis, o reikšmingiausius gyvenimo sprendimus visada priimti širdimi, nes „tai, kas svarbiausia, nematoma akimis“.

„Žmogus yra šviesa“ – 100-osios abiturientų laidos dovana gimnazijai

2025–2026 m. m. IVb, IVc, IVd, IVe, IVf kl. mokiniai taikomųjų technologijų pamokose (mokytoja Asta Milėškienė) įgyvendino ilgalaikį projektą – 100-osios Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos abiturientų dovana gimnazijai.

Iš keraminių medžiagų nutarta sukurti žydintį sakuros medžio siluetą prie paradinių gimnazijos vidaus durų. Pamokose piešti įvairūs sakurų, jų žiedų eskizai, atrasti tinkami sprendimai. Kadangi 100-ojoje MMRG laidoje 158 abiturientai, projekto sakura pražydo skirtingais 158 žiedais. Panašiais, bet ir labai skirtingais. Tokiais, kokie esame mes patys.

Visas sukurtas detales nuglazūravę išdegėme keramikos krosnyje. Nustebome pamatę, kaip karštis pakeitė glazūros atspalvius. Projekto komanda būsimesiems gimnazistams ir visiems gimnazijos bendruomenės nariams nusprendė įrašyti palinkėjimą. Ketvirtokai ir šiai darbo daliai skyrė daug dėmesio: ieškojo žymių žmonių minčių, gimnazijos alumnų pasisakymų, patys kūrė aforizmus. Po ilgų svarstymų ir diskusijų sutarta, kad ilga frazė ant medžio tiesiog netilps, todėl nuspręsta įamžinti Biblijoje užfiksuotą mintį: „Žmogus yra šviesa“. Kuriant medį skatinta mokinių laisvė – skirtingi, nelygūs įbrėžimai, taškeliai, nevienodo dydžio žiedai, lapeliai nebuvo

atmetami. Priešingai – visi šie saviti elementai priimti, todėl sakura atrodo dar išraiškingiau.

Projekto komanda nuoširdžiai dėkoja taikomųjų technologijų mokytojai ekspertei Astai Milėškienei už tikėjimą, paskatinimą kurti, lankstumą ir bendrystę; nuoširdžiai dėkojame gimnazijos direktorei Astai Žukauskienei už pasitikėjimą ir galimybę įgyvendinti idėją; esame dėkingi gimnazijos meistriui Sauliui Gabaliui už medžio pritvirtinimą.

Tikime, kad gimnazijos bendruomenei palikome prasmingą 100-osios abiturientų laidos dovana.

Vakaris Jočeris, IVf klasė
Asta Milėškienė, taikomųjų technologijų mokytoja

REDAKCIJOS SKILTIS

Šiam „Atošvaistės“ numeriui pakalbinome abiturientą, IVf klasės gimnazistą, laikraščio „Atošvaistė“ komandos narį Vakarį Jočerį. Jūsų dėmesiui – nuoširdus pokalbis apie gimnazisto kasdienybę, patirtis ir svajones, kurias gimsta čia, Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijoje.

Vakari, esate gimnazijos laikraščio „Atošvaistė“ dalis. Labai atsakinga, sąžininga, įsipareigojusi. Ką Jums davė ši veikla, kaip sustiprino?

– Galėjimas būti „Atošvaistės“ dalimi, ruošti, rinkti medžiagą sustiprino mano atidumo, klausymosi, rašymo ir kūrybiškumo įgūdžius. Ši veikla sustiprino norą domėtis, išgirsti, pamatyti daugiau, dalintis tuo, ką pavyko užfiksuoti, su kitais žmonėmis. Galvoju, kad padėjo mokytis planuoti laiką, patobulino lietuvių kalbos vartojimo įgūdžius, geriau suprasti kuriamo teksto sandarą, lavino kritinį mąstymą.

Kaip sekėsi ir sekasi suderinti akademinę ir popamokinę veiklą, kuri apima labai platų spektrą: fotografavimas, savanorystė Mažeikių Henriko Nagio viešojoje bibliotekoje, dalyvavimas folkloro ansambliuose „Alksna“ ir „Alksniokā“, straipsnių rašymas gimnazijos laikraščiui „Atošvaistė“ (gal dar kažkas?)? Kam Jums viso šito reikia?

– Manau, kad viską įmanoma suderinti, jei yra didelis noras ir meilė tam, ką darai. Nors ir laikausi tokio požiūrio, prisipažinsiu, ne visada pavykdavo suderinti visas veiklas, bet tikrai labai stengiuosi. Esu įsitikinęs, kad žmogus yra sutvertas veikti ne vienoje srityje, todėl būtina save išbandyti daug kur. Anksčiau minėtomis veiklomis nesidomėjau, kai dabar tą darau, džiaugiuosi, nes šių veiklų man reikia todėl, kad galėčiau būti tokiu žmogumi, koku, manau, išties noriu būti.

Gal ruošiant kurį nors interviu ar straipsnį, nutiko koks nors netikėtas, įsimintinas įvykis? Pasidalinkite juo.

– Atrodo, kad nieko netikėto ar labai įsimintino kol kas nenutiko. Viskas vyko sklandžiai. Manau, kad taip yra todėl, kad visiems susitikimams stengiuosi pasiruošti, suplanuoti laiką, prisitaikyti prie kalbinamųjų, suderinti su jais susitikimus.

Labai ačiū už pokalbį. Sėkmės svajones paverčiant realybe.

Kaip manote, kas labiausiai trikdo šiuolaikinį jauną žmogų? Kur jis galėtų rasti atramas?

– Manau, kad trikdo ne visų žmonių (ypatingai vyresnės kartos) gebėjimas suprasti jauną žmogų, jo poreikius, norą priimti jau į suaugusiųjų gyvenimo ratą. Manau, kad atramas galima rasti tarp draugų ir bendraminčių, skaitant, klausantis, diskutuojant. Galima atrasti atramą ir tarp suaugusiųjų, bet tai, manau, daugiau išimtis nei kasdienybė.

Ko labiausiai pasiilgsite iš gimnazijos kasdienybės?

– Pasiilgsiu mokytojų, kurie mielai ir draugiškai priimdavo į savo organizuojamas veiklas, kad galėjau įsitraukti į projektus, dalyvauti įvairiuose renginiuose, konferencijose, išvykose. Nežinau, ar šis pokalbis tinkamas išskirti konkrečius asmenis, bet vis tik noriu tai padaryti. Nors nuo 2025 m. rugpjūčio 11 d. tarp gimnazijos mokytojų nebeturime a. a. biologo, kraštotyrininko, kraštotyros būrelio vadovo Algirdo Vilko, mokytojo pasiilgsiu ir pasiilgsiu baigęs mokyklą. Esu neapsakomai dėkingas šiam mokytojui už jo patarimus, bendradarbiavimą, draugystę, nuoširdumą, tikėjimą ir pasitikėjimą, įtraukimą į įvairius projektus, išvykas. Taip pat noriu išskirti gimnazijoje dirbusią geografijos mokytoją ir karjeros specialistę Birutę Gudauskienę. Pasiilgsiu ir pasiilgsiu jos nuoširdumo, pokalbių apie galimus ateities planus, juokingų ir linksmų akimirkų. Mokytoja Birutė Gudauskienė rūpinosi ne tik savo buvusiais auklėtiniais ir savo krikšto vaikais – IVf klase –, jai rūpėjo mūsų pasirinkimai. Pasiilgsiu gimnazijos direktorės Astos Žukauskienės rūpesčio ir dėmesio kiekvienu iš mūsų: padrašančio ir visada tinkamai parinkto žodžio, šypsenos, visko apgalvojimo, visko darymo dėl mūsų. Per ketverius metus šioje gimnazijoje buvo visko, kiekvienas mokytojas buvo ir yra nuostabus, todėl nuoširdžiai džiaugiuosi, kad iš gimnazijos kasdienybės pasiilgsiu ne tik savo bendraklasių, įvairių lakstymų, pašnekesių, renginių ar šmaikščių akimirkų, bet ir savo mokytojų, kuriems esu dėkingas už viską, ką jie man suteikė.

Kur matote save po dešimties metų?

– Nežinau, ar viskas bus taip, kaip dabar planuoju, bet noriu tikėti, kad galėsiu po dešimties metų save matyti dirbant mylimą darbą ir džiaugiantis kasdienybe, kurioje, tikiuosi, netrūks įdomių, gyvenimiškų veiklų.

Kokią trumpą, bet linksmą patarimą paliktumėte būsimiesiems „Atošvaistės“ bendraautoriams?

– Kadangi nemoku skirti linksmų patarimų, palinkėsiu norėti girdėti, matyti ir rašyti. Nebijokite tikslintis, jei kažkas buvo neaišku ar ne taip išgirdote, dalyvaukite įvairiose veiklose ir fiksuokite ne tik tai, kas juokinga ar įdomu, bet ir naudinga. Tikėkite savo jėgomis ir sėkmės kūrybinėse veiklose!

„Gimnazijos garbė 2026“

SVEIKINAME OLIMPIADŲ, KONKURSŲ LAUREATUS, MOKYTOJUS

Europos praktinė gamtos mokslų olimpiada (EOES)
Bronzos medalis – Smiltė Švažaitė, IId kl.
Mokytoja Lina Vičiulienė.

Lietuvos mokinių respublikinis Česlovo Kudabos geografijos konkursas

Edvinas Pukelis, IVa kl. – geriausiųjų dešimtuke.
Mokytojas Dainius Stasys.

Užsienio (rusų) kalbos konkursai:

1. Respublikiniame vertimų ir iliustracijų konkurse diplomais apdovanoti Urtė Pekauskaitė, IId kl., ir Deividas Kapčius, IIf kl.
2. „Kalbų Kengūroje“ padėkos raštais apdovanoti Morta Tupikaitė, Ic kl., Vesta Tamošauskaitė, Ic kl., Vesta Voraitė, Ie kl., Sofija Gurauskaitė, If kl., Ernest Aganin, Id kl., Urtė Pekauskaitė, IId kl., Kamilė Šiaulytė, IIf kl., Deividas Kapčius, IIf kl.
3. Respublikiniame meninio skaitymo konkurse III vieta – Anna Laura Ševeliovaitė, Ila kl., ir Neila Saračinskaitė, IIf kl.
Mokytojos Rasa Poškutė, Laima Novakienė.

Lietuvos mokinių technologijų olimpiada (šalies etapas)
III vieta 9–10 (I–II gimn.) kl. grupėje – Pijus Vitkevičius, IIf kl.;
IV vieta ir padėkos raštas – Orentas Ruseckas, IVc kl.
Mokytojas Raimondas Milėška.

Lietuvos mokinių geografijos olimpiada (šalies etapas)
Emilis Kračius, IIIa kl., Edvinas Pukelis, Iva kl. – dalyviai.
Mokytojas Dainius Stasys.

Tarptautinis mokinių projektas-konkursas „Begegnung mit Osteuropa“ („Susitikimas su Rytų Europa“)

Padėkos raštai už projektą „Juodai balta mano gatvė“ – Elėjai Štaševskytei, Ila kl., ir Adrianai Juciūtei, Ila kl.
100 eurų prizas ir 5 dienų kelionė į Vokietiją – Saulei Budrytei, IId kl. už dailės projektą „Juodai balta mano gatvė“.
Mokytoja Žaneta Petokaitienė.

TV konkurso „Dainų dainelė“ laureatai

Merginų vokalinis ansamblis „Incanto“ (vadovė Natalija Dapšienė) ir vaikinų ansamblis „Bross“ (vadovas Laimonas Terasius).

PROJEKTINĖS GIMNAZISTŲ IR JŲ MOKYTOJŲ VEIKLOS

„Mildos gegužinė“ ir folkloro ansamblių veikla

Šių metų gegužės 8 d. Mažeikių kultūros centro Pramogų salėje įvyko „Etnobumas Mažeikiuose“ – jaunatviška, energinga, smagi ir graži folkloro šventė „Mildos gegužinė“. Gegužinėje skambėjo gražios žemaitiškos dainos ir šilti žodžiai, gyva instrumentinė muzika, šokami energingi, smagūs šokiai. Šios nuotaikingos šventės dalyviais tapo ne tik Telšių vaikų ir jaunimo folkloro ansamblis „Čiučiuruks“, Laukuvos vaikų folkloro kolektyvas „Dūžginėlis“, Šiaulių jaunimo folkloro ansamblis „Vieversėlis“, Šilalės r. sav. kultūros centro vaikų folkloro ansamblis „Smuokiukā“, Šiaulių kultūros centro folkloro ansamblis „Vijolė“, Mažeikių kultūros centro folkloro ansambliai „Alksna“ ir „Alksniokā“, bet ir Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos mokiniai. Renginyje gimnazistai šoko, bendravo, fotografavo ir smagiai leido laiką kartu.

Šios vakaronės organizatoriai – Krašto tradicijų puoselėtojų klubas ir Mažeikių kultūros centro folkloro ansambliai „Alksna“ ir „Alksniokā“. Folkloro ansamblių, kuriuose visi maloniai laukiami, nariai yra Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos buvę bei esantys mokytojai ir mokiniai. „Alksnos“ įkūrėjas ir ilgametis vadovas buvo gimnazijos biologijos mokytojas ekspertas Algirdas Vilkas (1960–2025). Buvimas folkloro ansamblio nariu – tai ne tik dainavimas, šokiai ar grojimas, tai papročių laikymasis, prasmingas laiko leidimas, bendruomeniškumo stiprinimas bei gimtojo krašto tradicijų saugojimas ir puoselėjimas.

Vakaris Jočeris, IVf klasė
Gabijos Pranauskaitė, Ib klasė, nuotraukos

PROJEKTINĖS GIMNAZISTŲ IR JŲ MOKYTOJŲ VEIKLOS

Erasmus+ vizitas Ispanijoje: pažinimo, kultūros ir nuotykių savaitė Aragono regione

galimybę susipažinti su įstabia miesto architektūra.

Gegužės 18–22 d. Erasmus+ gimnazijos komanda dalyvavo tarptautiniame mokinių mobilumo vizite Sabinanigo mieste, Ispanijoje. Prieš prasidedant veikloms Aragono regione, mokiniai savaitgalį praleido spalvingoje Barselonoje, kur turėjo

dujų poveikį aplinkai. Anglų kalbos užsiėmimuose pasitikrino žinias apie Europos Sąjungą, o teatro improvizacijų veiklos suteikė daug gerų emocijų, juoko ir bendrystės.

Vizitas IES Biello Aragón mokykloje prasidėjo šiltu priėmimu, naujomis pažintimis bei įvairiomis edukacinėmis veiklomis. Biologijos pamokoje mokiniai atliko laboratorinius tyrimus apie Albedo efektą, ledo tirpimo įtaką jūrų lygiui ir šiltnamio efektą sukeliančių

Pirmųjų dienų išpūdžius papildė išvyka į Jaca – senąją Aragono sostinę, sužavėjusią savo istorija ir architektūra.

Gimnazistai aktyviai dalyvavo įvairiose edukacinėse bei kultūrinėse veiklose, kurios leido geriau pažinti Ispanijos švietimo sistemą ir Aragono regiono tradicijas. Istorijos pamoka vyko išskirtinėje klasėje, kurios sienas ir lubas puošė viduramžių istorijos motyvų freskos. Didžiausią išpūdį paliko tai, kad šie meniniai darbai buvo pačių mokinių kūrybinis projektas.

Robotikos užsiėmimuose mokiniai gilino skaitmeninius įgūdžius ir mokėsi kurti aplikacijas, išbandydami kūrybiškus technologinius sprendimus. Lankėsi liaudies buities muziejuje, kuriame susipažino su Aragono regiono kultūra, menu ir tradicine muzika. Jaunuoliai mokėsi ispaniškos muzikos ritmų grodami liaudiškais instrumentais – lazdomis, todėl veikla tapo ne tik pažintinė, bet ir labai smagi.

Erasmus+ savaitės pabaigoje laukė tikri nuotyčiai gamtoje – plaukimas pripučiamais plaustais kalnų upėmis ir skrydis lynu (*zip line*) kalnuose. Adrenalinas, juokas, bendrystė ir nepamiršamos akimirkos tapo gražiausiu šio Erasmus+ susitikimo akcentu.

Šis vizitas mokiniams suteikė ne tik naujų žinių ir tarptautinės patirties, bet ir galimybę pažinti kitą kultūrą, stiprinti bendravimo įgūdžius bei parsivežti daugybę įsimintinų emocijų.

Silva Paulauskienė, istorijos mokytoja

Gimnazistų kelionės

Balandžio 30–Gegužės 3 d. pirmų klasių gimnazistai dalyvavo kultūrinėse-pažintinėse-pramoginėse išvykose po Lenkiją ir Vokietiją.

Pradėjome nuo istorinės Varšuvos, miesto, kuris buvo beveik visiškai sugriautas Antrojo pasaulinio karo metu, bet vėliau stebuklingai atstatytas iš pelenų, ypač jo nuostabus senamiestis, kuris yra UNESCO Pasaulio paveldo dalis.

Toliau keliavome į Berlyną, jame pajautėme Šaltojo karo dvelksmą aplankydami Berlyno sienos likučius – ši siena daugiau nei 28 metus skyrė miestą į dvi dalis, Reichstagą,

rytinę ir vakarų Berlyno dalis.

Atsipalaidavome nuotykių kupiname Heide parke! Po to aplankėme žavingus Celle ir Bremeno miestelius.

Kelionę užbaigėme Poznanėje, viename seniausių Lenkijos miestų, kurio istorija siekia net IX amžių, o miestas buvo vienas iš pirmųjų Lenkijos karalių buveinių.

Tai buvo ne tik smagi, bet ir labai turininga kelionė!

Sigutė Mackevičienė, Kornelija Jurienė, Ilona Stripeikytė, Žaneta Petokaitienė, Rima Meldaikienė, mokytojos

Gimnazistas Maltiečių renginyje

Balandžio 30–gegužės 3 d. gimnazijos mokytoja Sigrida Grigorčuk ir Andriejus Butkus (IIb kl.) su Lietuvos atstovais dalyvavo išpūdingame pasauliniame Maltos ordino pagalbos tarnybos renginyje.

Delegacija susitiko su lietuviu kardinolu Rolandu Makricku, atvykusiu į Lurdą iš Italijos.

Sekmadienį, švęsdami Motinos dieną, su viso pasaulio maltiečiais dalyvavome tarptautinėse šv. Mišiose požeminėje šv. Pijaus X bazilikoje (tai moderni bažnyčia, lyg milžiniškas stadionas po žeme, talpinantis apie 20 tūkst. žmonių. Prie Marijos apsišventinimo Grotos (Uolos) uždegėme žvakes savo ir kitų atvežtomis intencijomis, lankėmės Lurdo šaltinio maudyklose, kurių vanduo turi gydomųjų savybių nuo kūno ir dvasios ligų.

Buvo gera būti kartu su tūkstančiais piligrimų ir maltiečių, kurie rūpinasi sergančiais ir susitinka prie Lurdo Švč. Mergelės Marijos tikėdamiesi Jos pagalbos ir užtarimo.

Puikus renginys, naujos pažintys ir draugai. Andriejus tikrai norės Jums papasakoti savo išpūdžius ir parodyti gautą Maltos Ordino ženkluką, kurį jam ir visiems Lietuvos dalyviams įsegė pats kardinolas.

Sigrida Grigorčuk, mokytoja

Tęsiame STEAM veiklas Mažeikių ikimokyklinukams

Gegužės 14 d. gimnazijoje svečiavosi mūsų mažieji kaimynai iš lopšelio-darželio „Saulutė“. Su vaikais leidomės į smagų ir spalvingą tyrinėjimų pasaulį: naudodami įvairius indikatorius, susipažinome su tirpalais ir jų savybėmis. Mažieji tyrinėtojai

eksperimentavo, lygino spalvų pokyčius, spėliojo, kodėl vieni tirpalai nusidažo ryškiau, o kiti – visai kita spalva. Tyrinėdami gaminome cheminį limonadą ir vulkaną. Džiaugiamės, kad po mūsų užsiėmimų spindi tiek mažųjų svečių, tiek kartu užsiėmimuose dalyvaujančių gimnazistų akys.

Aistė Daubarienė, chemijos mokytoja

„Karjeros renginys „Karjeros kryptys 2026“

Gegužės 5 d. Mažeikiuose vyko interaktyvus karjeros renginys „Karjeros kryptys 2026“, kuriame aktyviai dalyvavo ir mūsų gimnazistai. Mokinių laukė net

39 skirtingos patirtys – nuo studijų galimybių pažinimo iki realių profesijų išbandymo. Verslo miestelis, studijų ir karjeros erdvės, „profesijos gyvai“, inovacijų pristatymai leido ne tik pamatyti, bet ir patirti, išbandyti bei kelti klausimus. Didžiuojamės, kad net 6 mūsų gimnazijos mokiniai pelnė verslo ir savivaldybės įsteigtus prizus! Tokios patirtys ne tik plečia akiratį, bet ir padeda žengti svarbius žingsnius savo karjeros kelio link.

Indrė Rimkienė, ugdymo karjerai specialistė

HUMANITARŲ AKADEMIJOS VEIKLOS

Psichologai apie kritinį mąstymą sako taip: *tai pirmiausia SAVO mąstymo proceso stebėjimas ir analizė, tai gebėjimas permąstyti savo mąstymą (įsitikinimus, požiūrį, pažiūras).* Gegužės 11 d. Humanitarų akademija pakvietė moksleivius permąstyti savo mąstymą: nedidelis būrelis II–IV klasių moksleivių dalyvavo pokalbyje su rašytoja Rasa Čergeliene – Sara Poisson. Rašytoja į mūsų gimnaziją atvyko su klausimu „Pasiiekimų visuomenė – laisvės iliuzija?“ Viešnia pokalbio pradžioje akcentavo, kad ji neatvežė galutinės tiesos ir receptų, tik dar daugiau klausimų. Pokalbis, turėjęs trukti vieną valandą, tęsėsi žymiai ilgiau – klausimų turėjo ne tik rašytoja: šis susitikimas buvo proga trumpam sustabdyti rutiną ir ramiai pamąstyti.

Virginija Aurylaitė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja, HA veiklų koordinatore

Abiturientų parodos „Vieno autoriaus“ galerijoje

ieškojimuose.

Gegužės 25 d. gimnazijoje „Vieno autoriaus galerijoje“ atidaryta IVb klasės mokinio Ažuolo Knyzelio personalinė keramikos darbų paroda. Ažuolas lipdė jau nuo mažų dienų. Jo kolekcija nuo plastilinių figūrėlių išaugo iki brandžių keramikos darbų. Šiandien džiaugdamiesi Ažuolo ūgtimi, kaip abituriento ir kūrėjo, linkime, kad ateities kelias būtų sėkmingas ir kūryboje atsiskleistų dar neišnaudotos galimybės.

Jeigu mes norime ką nors sukurti, mes turime kuo nors būti. – J. V. Giotė IVf klasės mokinė Atėnė Stasiukaitytė yra kūrybinga asmenybė – teatro studijos narė, renginių vedėja, mėgsta ir muziką. Gimnazistė šį kartą pakvietė mus į savo personalinę tapybos darbų parodą „Vieno autoriaus galerijoje“. Nuo Gabrielės Petkevičaitės-Bitės asmenybės ir kitų XIX amžiuje kūrusių moterų gyvenimo analizavimo iki mistinių paveikslų temų Atėnė laisvais dinamiškais potėpiais sukūrė gražų pasakojimą savo paveiksluose.

Asta Milėškienė, dailės mokytoja

BIBLIOTEKOS SKILTIS

Austėja Svobutaitė, IVd klasės mokinė

APIE SAVE

Laisvalaikio mėgstamą užsiimtį įvairia veikla, kuri leidžia atsipalaiduoti ir išreikšti save. Vienas iš mano didžiausių pomėgių – šokiai. Šokdama jaučiu džiaugsmą, o muzika padeda atsipalaiduoti ir pakelia nuotaiką. Taip pat labai mėgstu skaityti, skaitymas mane ramina ir įkvepia. Kartais mėgstu tapyti – tai dar viena kūrybinė veikla, kuri leidžia atsipalaiduoti ir išreikšti save spalvomis ir formomis. Dar vienas mėgstamas užsiėmimas – pasivaikščiojimai. Man patinka leisti laiką gryname ore, tiesiog vaikščioti ir stebėti gamtą.

Labiausiai patikusi knyga.

Išsirinkti vieną mėgstamiausią knygą man gana sunku, nes skaitau daug, knygos palieka stiprų įspūdį. Viena iš labiausiai patikusių knygų yra *James Clear „Atominiai įpročiai“*. Tai įkvepiantis ir praktiškas kūrinys apie tai, kaip formuojasi mūsų kasdieniai įpročiai, kaip juos galime keisti, kad pasiektume savo tikslus. Ši knyga man labai patiko, nes padeda geriau suprasti save, savo elgesį ir suteikia daug naudingų patarimų, kaip mažais žingsneliais galima pasiekti didelių rezultatų. Skaitydama knygą pajutau motyvaciją tobulinti savo įpročius, o tai, manau, labai svarbu kiekvienam žmogui, ypač augant ir ieškant savęs. Nors turiu daug mėgstamų knygų, *„Atominiai įpročiai“* išsiskyrė tuo, kad ne tik įtraukė, bet ir paskatino pritaikyti tai, ką perskaičiau, savo gyvenime.

Ką tau reiškia skaitymas ir knyga?

Skaitymas man reiškia daug daugiau nei tik laisvalaikio praleidimą. Tai yra būdas pažinti pasaulį, kitus žmones ir pačią save. Knygos atveria duris į įvairiausias istorijas, leidžia pasinerti į kitų gyvenimus, išgyventi jausmus ir lavinti vaizduotę. Knyga gali įkvėpti, priversti susimąstyti ar net pakeisti požiūrį į tam tikrus dalykus. Skaitymas padeda augti ne tik kaip mokinė, bet ir kaip žmogui. Be to, knygos moko susikaupimo, kantrybės ir kritinio mąstymo. Jos plečia žodyną, gerina rašymo įgūdžius ir skatina kūrybiškumą. Man labai patinka tai, kad kiekviena knyga palieka kažką savito: mintį ar jausmą, kuris išlieka ilgai.

Ar atsimeni, kaip išmokai pažinti raides, skaityti?

Tiesą sakant, labai aiškiai tuo neprisimenu. Tačiau atmintyje išliko keletas vaizdų iš pradinių klasių, kai pradėjome mokytis raidžių. Man labai padėjo sesė, kuri dažnai su manimi kartu mokydavosi ir kantriai aiškindavo, kaip geriau įsiminti raides. Pamažu, su šeimos pagalba, pradėjau jas pažinti vis geriau. Kai išmokau raides, natūraliai perėjau prie paprastų žodžių, o vėliau ir prie pirmųjų sakinių. Nors tai nebuvo lengva iš karto, bet su artimųjų pagalba skaitymas tapo vis malonesnis ir įdomesnis.

Kokia buvo pirma vaikiška savarankiškai perskaityta, labiausiai įsiminusi knyga?

Viena iš pirmųjų knygų, kurią perskaičiau savarankiškai ir kuri man labai įsiminė, buvo *Kimberley Brubaker Bradley* knyga *„Karas, išgelbėjęs mano gyvenimą“*. Tai buvo ne tik pirmasis rimtesnis kūrinys, kurį perskaičiau pati

nuo pradžios iki galo, bet ir knyga, kuri paliko stiprų emocinį įspūdį. Ši istorija mane labai sujaudino – pasakojimas apie mergaitę, gyvenančią karo metu, jos sunkumus, drąsą ir vidinę stiprybę privertė susimąstyti apie daugybę dalykų. Manau, kad ši knyga mane paskatino dar labiau pamilti skaitymą. Nors nuo tada esu perskaičiusi nemažai knygų, *„Karas išgelbėjęs mano gyvenimą“* vis dar išlieka viena iš tų, kurios ilgam pasilieka širdyje.

Kaip renkiesi (gal pagal kokias rekomendacijas) knygas skaitymui?

Knygas skaitymui dažniausiai renkuosi pagal kelis skirtingus šaltinius. Kartais atrandu įdomių knygų internete: skaitau aprašymus, atsiliepimus, žiūriu rekomendacijas socialiniuose tinkluose, knygų platformose. Labai vertinu draugų ar artimųjų rekomendacijas. Dažnai būna taip, kad perskaitau knygą vien todėl, jog ją labai nuoširdžiai rekomendavo kažkas, kas mane pažįsta.

Tavo nuomonė apie programinę literatūrą.

Manau, kad programinė literatūra yra labai svarbi ir suprantu, kodėl ji užima svarbią vietą mokymesi bei tobulėjime. Tokios knygos ar vadovėliai padeda sistemingai įgyti žinių, geriau suprasti sudėtingas temas ir įgyvendinti praktinius uždavinius. Tačiau tiesa ta, kad programinė literatūra dažnai nėra labai įdomi skaityti, jos stilius gali būti sausas, techninis, o tekstas – sudėtingas, kartais nuobodus. Dėl to kartais sunku išlaikyti dėmesį ir motyvaciją skaityti tokias knygas iki galo. Nepaisant to, aš suprantu, kad tai būtina, todėl stengiuosi programinę literatūrą skaityti nuosekliai.

Ką skaitai šiuo metu?

Šiuo metu skaitau knygą *„Migdolas“*, kurią parašė garsus Pietų Korėjos rašytojas *Won-Pyung Sohn*. Tai labai įdomi ir jautri istorija apie berniuką, kuris gimė su neurologine liga, dėl kurios jam sunku jausti emocijas taip, kaip jaučia dauguma žmonių. Knyga *„Migdolas“* pasakoja apie jo kasdienybę, santykius su aplinkiniais ir siekį suprasti ir patirti pasaulį kitaip nei visi kiti. Ši knyga skatina susimąstyti apie jausmų svarbą, žmogaus unikalumą ir draugystės reikšmę. Skaitydama ją jaučiuosi įtraukta į įdomią ir prasmingą kelionę, kuri praplečia mano akiratį.

Ar turi savo namų biblioteką (knygų lentyną)? Paminėk keletą knygų (knygos autorių, pavadinimą) iš savo knygų lentynos.

Taip, turiu savo knygų lentyną, kurioje laikau įvairiausias knygas, kurios man yra brangios ir įdomios. Lentynoje yra ir *Won-Pyung Sohn „Migdolas“*. Turiu keletą *Dale Carnegie* knygų – jo kūriniai moko, kaip geriau suprasti žmones, bendrauti ir tobulinti save. Be to, mano lentynoje yra *Kevin Brooks „Dienoraštis iš bunkerio“*. Įdomi knyga, kuri pasakoja apie išsūkius ir išgyvenimus. Be šių turiu dar daug kitų knygų, kurios mane įkvepia, moko ir suteikia džiaugsmo.

Gal turi mėgstamiausią rašytoją?

Iš tiesų, neturiu vieno mėgstamiausio rašytojo. Man patinka skaityti įvairių autorių kūrinius, nes kiekvienas rašytojas turi savo unikalų stilių ir požiūrį. Dėl to dažnai renkuosi knygas pagal jų temas ar rekomendacijas, o ne pagal autorių. Man svarbu, kad knyga būtų įdomi, prasminga ir plėstų mano akiratį.

Gal turi patarimą neskaitančiam, kaip pradėti skaityti?

Jei dar nemėgsti skaityti arba esi tik pradžioje, svarbiausia yra rasti tinkamą knygą, kuri tau iš tiesų patiktų. Neskaityk tik todėl, kad „reikia“, ieškok to, kas pritraukia tavo dėmesį ir kelia smalsumą. Gali pradėti nuo trumpų istorijų, svarbiausia, kad skaitymas būtų malonus. Antras patarimas, skirtas skaitymui nedaug laiko kiekvieną dieną, pavyzdžiui vos 10–15 minučių. Tokios trumpos skaitymo minutės nereikalauja daug laiko, bet palaipsniui sukaupia daug perskaitytų puslapių ir suformuoja įprotį. Kuo daugiau skaitysi, tuo lengviau ir greičiau tai darysi. Galiausiai, labai naudinga aptarti perskaitytas knygas ar istorijas su draugais ar artimaisiais. Tokie pokalbiai ne tik praplečia tavo požiūrį, bet ir suteikia motyvacijos skaityti daugiau. Kai turi galimybę pasidalinti savo įspūdžiais, papasakoti ar rekomenduoti knygas kitiems, skaitymas tampa ne tik asmenine patirtimi, bet ir prasmingu bendravimo būdu su žmonėmis, kurie tave supa.

Vilija Statkutė, bibliotekos vedėja

FILOSOFINIAI GIMNAZISTŲ PAMĄSTYMAI

Esė „Donelaičio poema „METAİ“ – išminties lobynai“

Retas moksleivis išvengia „kančios“ bandydamas perkąsti Kristijono Donelaičio poemos „Metai“ hegzametą. Dėl archajiško žodyno ir XVIII a. būrų kasdienybės vaizdinių ši poema daugeliui tampa sunkiai įveikiama užduotimi. Todėl visai nenuostabu, kad ne kiekvienas mokinytis supranta šio kūrinio buvimo mokyklinėje programoje svarbą ir prasmę. Vis dėlto po senovinio teksto sluoksniu Donelaitis užkodavo fundamentalias tiesas apie darbą, lygybę ir santykį su aplinka. Šioje esė atskleisime svarbiausius Kristijono Donelaičio poemos „Metai“ išminties aspektus ir įsitikinsime, kad klasika gali tapti vertinga pamoka net ir XXI amžiuje.

Nepriklausomai nuo amžiaus ar profesijos, mes įsisukę į nesibaigiančius darbus ir kasdienes iššūkius, kurie dažnai priverčia rinktis vieną iš dviejų kraštutinių: arba paralyžuojantį atidėliojimą (prokrastinaciją), arba beprotišką perfekcionizmą, vedantį tiesiai į perdegimą. Šioje balanso paieškoje K. Donelaitis siūlo senovišką, bet itin veiksmingą receptą – suvokti darbą kaip prigimtinių būsenų, teikiančių sveikatą ir dvasinį pasitenkinimą. Autorius teigia: „*Rods sveiks kūns, kurs vis šokindams nutveria darbus*“. Jei į darbą žvelgtume ne kaip į prievolę ar kančią, o kaip į savirealizaciją, išvengtume tingaus atidėliojimo. Donelaitis primena, kad darbas turi būti cikliškas ir prasmingas. Savo darbe matydami prasmę ir dirbdami cikliškai, galėtume atsikratyti streso ir mėgautis kasdieniais iššūkiais. Taigi Donelaičio aukštinas darbas moko mus, kad ramybė pasiekama ne bėgant nuo užduočių, o keičiant požiūrį į jas – priimanč darbą kaip natūralų, gyvybingumą palaikantį gyvenimo ritmą.

Nors esame išmokyti kalbėti nuvalkiotomis tezėmis: „*visi yra lygūs*“, „*įvairovė praturtina*“, „*turtai neatneša laimės*“, vis tiek lyginame save su kitais. Kai kiekvieną dieną matome dešimtis vaizdinių socialiniuose tinkluose, televizijoje ar spaudoje ir gretiname juos su savo gyvenimu, yra sunku suvokti, kad visi žmonės lygiaverčiai. Matydami „ponišką“ kitų gyvenimą ekrane, jaučiamės prastesni, jei neturime prabangaus automobilio ar nekeliaujame į egzotiškas šalis. Donelaitis lietuviams bandė įkvėpti savivertės tuo metu, kai nelygybė buvo akivaizdi, t. y. baudžiavos laikotarpiu. Jis teigė, kad visi gimstame lygūs, o mirtis mus galutinai suvienodina: „*Žinom juk visi, kaip mes nuoginteli gemam, / Taip didžiausias pons, kaip mes, vyžoti nabagai*“. Autorius

moko fokusuotis į vidinį „*viežlybumą*“ (dorą), o ne į išorinius blizgučius. Tai puiki pamoka apie savivertę, kuri neturi priklausyti nuo mūsų turto ar įspūdžių skaičiaus. Susitelkę į save, galime pajusti pasitenkinimą savo gyvenimu.

Atrodo, nuolatos girdime apie klimato kaitą ir žaliąjį kursą, tačiau vis labiau prarandame ryšį su gamta ir nustojame ją vertinti. Mes gyvename dirbtinėje šviesoje, valgome perdirbtą maistą ir pamirštame, iš kur viskas ateina. Poema „Metai“ ne tik atskleidžia gamtos grožį, bet ir įrodo žmogaus ryšį su ja. Donelaitis moko tapatintis su gamta, o ne ją išnaudoti. Jis skatina suprasti, kad kiekvienas metų laikas turi savo žavesį ir kad žmogaus laimė tiesiogiai priklauso nuo aplinkos sveikatos. Pasak Donelaičio, žmogus turėtų stebėti gamtą ir paukščius – jie nesiskundžia sunkumais, priima tai, ką duoda likimas, ir džiaugiasi tuo, ką turi: „*Į paukščius žiūrėk! Viens prastą kirminą kramto, / O kitsai, stokodams grūdo, gnyba žolelę. / <...> O vei, todėl tikt nei viens niekados nesiskundžia*“. Donelaitis daro tiesioginį palyginimą su žmogaus gyvenimu: „*Taigi matai, taip paukščiams, taip ir mums pasidaro, / Irgi be vargo būt negal nei viens šime sviete*“. Jeigu nesistengtume savęs atskirti nuo gamtos ir ją vertintume, galėtume patys pasijusti pilnaverčiai.

Šiuolaikinė visuomenė sparčiai keičiasi, tad nenuostabu, kad jaunimas į savo žodyną vis dažniau įterpia anglicizmų, vis labiau pamiršta senąsias tradicijas. Pasaulis globalėja, unikalūs tautų skirtumai nyksta. Donelaitis ragina nepamiršti savo šaknų, kalbos ir papročių, akiai neperimti svetimų madų: „*Ak, kur dingot jūs, lietuviškos gadynėlės, / Kaip dar prūsai vokiškai kalbėt nemokėjo / <...> Bet vyžas, kaip būrams reik, nešiodami gyrės*“. Autorius smerkia tuos, kurie gėdijasi savo kilmės: „*Tūls randasi kiaulė, / Kurs, lietuviškai kalbėdamas, šveisterį peikia; / O tiktai ir pats kaip tikras šveisteris elgias*“. Donelaitis moko kritinio mąstymo. Jis nesako, kad viskas, kas svetima, yra blogai, bet perspėja, kad pametę savo šaknis tampame juokingais (kaip tie būrai, kurie bando vaidinti vokiečius). Tai pamoka apie autentiškumą – būti savimi yra unikaliausia, ką galime padaryti šiandieniniame suvienodėjusiame pasaulyje.

Apibendrinant galima teigti, jog Kristijono Donelaičio poema „Metai“ toli gražu nėra tik dulkėtas literatūros istorijos eksponatas ar privaloma mokyklinė „kančia“. Kaip matome, po neįprastais žodžiais slypi universalus gyvenimo kompasas, galintis padėti šiuolaikiniam žmogui nepasiklysti moderniajame chaose. Donelaičio išmintis ragina mus iš naujo atrasti raminantį darbo ritmą, nekreipti dėmesio į socialinių tinklų blizgučius, pasimokyti harmonijos iš gamtos ir drąsiai saugoti savo autentišką tapatybę globaliame pasaulyje. XVIII amžiuje parašyta poema šiandien skamba ne kaip senamadiškas pamokslas, o kaip savotiškas terapijos seansas XXI amžiaus žmogui, primenantis, kad esminės vertybės – padorumas, saikas ir vidinė darna – yra nepavaldžios jokiam laikui.

Rasa Pudžiuvytė, IIIa klasė

CITATOS

Nėra taip lengva neskaityti. (Sara Poisson)

Nebijok nei sėkmės, nei nesėkmės. (Andrius Mamontovas)

Kodėl pasaulis ir žmogus, ir visa tai? (Vytautas Mačernis)

Dievas visuomet skandina tą, kuris plaukti galėdamas, neplaukia. (Vydūnas)

Paprastai pavydžiui tik operos dainininkams ir džiaz pianistams, tikriesiems dieviškojo talento nešiotojams ir skleidėjams. Niekada nepavydėjau turčiams, nes iš arti mažiau, kaip iš pirmo žvilgsnio neribotos galimybės sukausto užuot išlaisvinusios. (Rolandas Rastauskas)

Gyvenk taip, kad turėtum ką papasakoti. (Gabrielis Garsija Markesas)

MEPA VEIKLOS

Gegužės 12 d. gimnazijos MEPA komanda Europos dieną paminėjo dalyvaudama susitikime su Europos Parlamento nariu Aurelijumi Veryga. Susitikime dalyvavo MEPA komandos iš Telšių Žemaitės, Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus, Pajūrio Stanislovo Biržiškio, Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazijų.

Šią dieną MEPA komanda pakvietė ir visą gimnazijos bendruomenę susiburti į tradicinį šventinį koncertą. Skambėjo gimnazistų atliekamos dainos, netrūko šypsenų, bendrystės ir europietiškos nuotaikos.

Ši šventė dar kartą priminė, kad Europa prasideda nuo mūsų – nuo bendrų vertybių, draugystės, vienybės ir aktyvios jaunų žmonių bendruomenės.

Dėl Šengeno erdvės Europos žemėlapyje sienos lieka tik linijomis, o Europa dar arčiau mūsų!

Artėjančios Europos dienos proga MMRG MEPA komanda leidosi ten, kur Lietuva pasisveikina su Latvija — į jaukiąją Ežerę! Vežėm ne tik europietišką nuotaiką, bet ir žinutę, kad Europa gyva ne tik sostinėse ar didmiesčiuose. Ji gyva pasienio miestelių gatvėse, žmonių šypsenose, pokalbiuose ir bendrystėje.

Silva Paulauskienė, istorijos mokytoja

Gegužės 9 d. Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos renginių inžinerijos komanda lankėsi LRT būstinėje Vilniuje. Mokiniai susipažino su nacionalinio transliuotojo studijomis, naudojama technika ir kasdieniu televizijos darbo ritmu. LRT darbuotojai pristatė kameras, apšvietimo sistemas, garso ir vaizdo pultų veikimą bei paaiškino, kaip organizuojamos tiesioginės transliacijos, įrašomos laidos. Gimnazistai iš arti stebėjo operatorių darbo principus, kadruotės planavimą, įrangos valdymą ir tai, kaip skirtingos techninės grandys bendradarbiauja kuriant transliaciją. Aplankyta kilnojamoji televizijos stotis (KTS) – specialiai įrengta transporto priemonė, naudojama renginių transliacijoms tiek LRT studijose, tiek už jų ribų. Joje mokiniai pamatė, kaip realiu laiku priimami techniniai sprendimai, koordinuojamas visas transliacijos procesas.

Gimnazistai domėjosi televizijos įranga, technika, transliacijų valdymu ir darbo specifika. LRT darbuotojai noriai dalijosi patirtimi, atsakė į visus klausimus ir suteikė daug praktinių įžvalgų apie profesionalios televizijos veikimą.

Dėkojame televizijos darbuotojams – Kornelijui Jaroševičiui, Aušrai Narvydaitei-Jočienei ir Genrikui Vinclovui – už šiltą priėmimą bei galimybę iš arti susipažinti su LRT darbu.

Tadas Dabulskis, gimnazijos renginių techninės komandos koordinatorius

KALBOS KERTELĖ AR KARTELĖ?...

„Humoras“ ar „jumoras“?

Taisyklingas tarptautinis žodis yra **humoras**. *Jumoras* – neteiktina forma, atėjusi iš rusų kalbos *юмор*.

Su **h** rašytini bei tartini ir kiti žodžiai: **humoristas, humoristinis, humoreska**.

Kaip rašomos mokyklinių klasių raidės?

Mokyklinių klasių raidės rašomos mažosiomis raidėmis, klasė žymima arabišku arba romėnišku skaitmeniu (būtina laikytis nuoseklumo). Tarp skaitmens tarpelis nepaliekamas, pvz., **1a klasė, IVf klasė, 10b klasė**.

Procentų rašymas ir kirčiavimas

Tarp skaičiaus ir procento (procentas – nesisteminis santykinio dydžio matavimo vienetas, žymimas %) ženklą daromas tarpas, pvz., **7 %, 94,8 %**.

Kurio nors kiekio ar skaičiaus šimtosios dalys (nuošimčiai) raštu ir žodžiu reiškiami taip:

4,25 proc. – keturi procentai ir dvidešimt penkios šimtosios dalys arba keturi ir dvidešimt penkios šimtosios procento;

0,60 proc. – nulis procentų ir šešios šimtosios dalys arba nulis ir šešios šimtosios procento.

Žodį „procentas“ leidžiama kirčiuoti dvejopai: pagal pirmąją kirčiuotę – **pròcentas** (jai teikiama pirmenybė) ir pagal antrąją – **proceñtas**.

Parengta pagal VLKK Konsultacijų banko rekomendacijas

Sigutė Mackevičienė, informatikos mokytoja,
Dalia Pranciulienė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja,
Birutė Augustanavičiūtė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui